

SUPERIORITATE

-Arthur C. Clarke-

Prin prezenta declarație, pe care o dau de bunăvoie și nesilit de nimeni, doresc mai întâi să specific cu claritate că nu încerc în nici un chip să câștig simpatia cuiva și nici nu mă aștept la vreo diminuare a eventualei sentințe pe care o poate pronunța Tribunalul. Scriu aceste pagini în încercarea de a dezminți unele dintre articolele mincinoase publicate în ziarele la care mi s-a permis accesul și difuzate prin stația radio a închisorii. Ele au oferit o imagine complet falsă asupra adevăratei cauze a înfrângerii noastre, de aceea, în calitate de conducător al forțelor armate în momentul încetării ostilităților, consider că este de datoria mea să protestez împotriva acestor defăimări.

Sper, de asemenea, că prezenta declarație poate explica motivele pentru cererea adresată până acum, în două rânduri, Tribunalului în scopul de a-l convinge să-mi acorde o favoare față de care eu nu pot vedea vreun posibil temei de refuz.

Cauza esențială a eșecului nostru a fost una simplă; în ciuda tuturor afirmațiilor contrare, ea nu s-a datorat lipsei de curaj a oamenilor noștri sau unei erori a Flotei. Ne-a învins un singur lucru — inferioritatea științifică a inamicului. Repet: inferioritatea științifică a inamicului.

La declanșarea războiului, nu aveam nici un fel de dubii în privința victoriei noastre finale. Flotele reunite ale aliaților noștri depășeau cu mult, ca număr și dotare, pe cele ale inamicilor, și în aproape toate domeniile tehnicii militare le eram superiori acestora. Am fost siguri că vom putea menține respectiva superioritate. Din nefericire, convingerea noastră s-a dovedit a fi numai excesiv de justificată.

În momentul începerii ostilităților, principalele arme de care dispuneam erau rachetele autoghidate, fulgerele globulare telecomandate și diversele adaptări ale fasciculului Klydon. Fiecare membru al Flotei le avea în dotare și, cu toate că inamicul deținea arme similare, puterea instalațiilor sale era în general mai redusă. În plus, noi ne bizuam pe o Cercetare

Militară mult mai puternică — iar cu acest avantaj inițial, pur și simplu nu puteam fi înfrânți.

Campania a decurs conform planului, până la Bătălia celor Cinci Sori. Am câștigat-o, bineînțeles, totuși rezistența dușmanilor a fost mai puternică decât ne așteptaserăm. Ne-am dat seama că victoria finală avea să fie obținută mai dificil și mai târziu decât apreciaserăm inițial. De aceea, s-a convocat o întrunire a comandanților, în vederea discutării strategiei viitoare.

Pentru prima dată, la o asemenea întrunire a fost prezent și profesorul-general Norden, noul șef al Cercetării, numit în funcția respectivă în urma morții lui Malvar, cel mai mare savant al nostru. Mai mult decât oricare alt factor, Malvar fusese responsabil pentru eficiența și forța armelor noastre. Pierderea lui constituise o grea lovitură, totuși nimeni nu se îndoia de capacitatea succesorului său, deși mulți dintre noi puneam sub semnul întrebării decizia numirii unui teoretician într-un post de o asemenea importanță vitală. Am fost însă reduși la tăcere de partizanii lui Norden.

Îmi reamintesc perfect impresia lăsată de profesor la acea reuniune. Consilierii militari erau îngrijorați și, ca de obicei, apelau la ajutorul savanților. Era posibilă, au întrebat ei, o îmbunătățire a armamentului existent, astfel ca actualul nostru avantaj să poată fi mărit?

Răspunsul lui Norden a fost surprinzător. Lui Malvar i se pusese nu o dată aceeași întrebare — iar el, întotdeauna, făcuse ceea ce-i solicitaserăm.

— Să fiu sincer, domnilor, a spus Norden, mă îndoiesc că-l putem îmbunătăți. Actualul nostru armament și-a atins, practic, limitele. Nu doresc să-mi critic predecesorul sau treaba excelentă făcută de Cercetarea Militară în ultimele câteva generații, dar oare nu vă dați seama că de mai bine de un secol armele n-au cunoscut nici o modificare fundamentală? Mă tem că acesta este rezultatul unei tradiții care a devenit conservatoare. De prea multă vreme, Cercetarea Militară s-a ocupat exclusiv de perfecționarea unor arme vechi, în loc să conceapă altele noi. Din fericire, nici inamicul n-a fost mai înțelept — totuși, nu putem garanta că situația va rămâne la fel pe viitor.

Intervenția lui a provocat neliniște în rândurile celor prezenți, așa cum desigur intenționase. Fără ezitare, el și-a lansat atacul decisiv:

— Ceea ce dorim sunt arme noi, cu totul diferite față de cele întrebuințate până acum. Desigur, realizarea lor va cere un timp, însă imediat după numirea mea în această funcție am înlocuit o parte din cercetătorii bătrâni cu oameni tineri și am abordat câteva direcții neexplorate, care se dovedesc foarte promițătoare. Eu sunt convins că în curând vom declanșa o revoluție în domeniul armamentului.

Noi eram oarecum sceptici. Tonul bombastic al lui Norden ne făcea suspicioși. Pe atunci, nu știam că el nu promitea nimic care să nu fi fost deja aproape desăvârșit în laborator. În laborator -acesta este amănuntul vital.

Norden și-a demonstrat capacitățile în mai puțin de o lună, când ne-a prezentat Sfera Anihilatoare, care producea dezintegrarea totală a materiei pe o rază de câteva sute de metri. Puterea noii arme ne-a amețit și am fost gata să trecem peste principalul ei neajuns: faptul că era o sferă, și astfel își distrugea propriul echipament complicat de generare chiar în momentul acționării. Desigur, asta însemna că nu putea fi întrebuințată pe nave, ci doar pe rachete teleghidate. Imediat, s-a demarat un amplu program de adaptare a tuturor proiectilelor, pentru a le face capabile să poarte noua armă. Pe moment, au fost suspendate orice acțiuni ofensive.

Acum înțelegem că aceea a reprezentat prima noastră eroare. Eu continuu totuși să consider că a fost una involuntară — la data respectivă, ni se păruse că tot armamentul existent devenise învechit peste noapte și începuserăm să-l privim chiorâș, fiind convinși că abia ne asigura supraviețuirea. Nu apreciaserăm însă în mod corect ordinul de mărime al sarcinii pe care ne-o asumaserăm și nici durata necesară implementării superarmei revoluționare. În ultima sută de ani, nu existase ceva similar și, prin urmare, nu dețineam o experiență care să ne fie de folos.

Problema adaptării s-a dovedit mult mai dificilă decât anticipaserăm, întrucât rachetele standard aveau dimensiuni prea mici, a fost necesară conceperea unei noi clase de proiectile. La rândul său, acest "amănunt" a avut drept consecință faptul că doar navele mari puteau lansa Sfera;

totuși, am fost pregătiți să acceptăm penalizarea. După șase luni, crucișătoarele Flotei au fost echipate cu Sfere. Testele și manevrele de antrenament se dovediseră satisfăcătoare și eram pregătiți să intrăm în luptă. Norden fusese deja proclamat artizanul victoriei, în uralele tuturor, și promisese arme și mai spectaculoase.

După aceea, s-au petrecut două incidente. În decursul unei misiuni de antrenament, un crucișător s-a volatilizat și o comisie de investigare a demonstrat că, în anumite condiții, aparatele radar ale navei puteau să activeze Sfera, imediat după lansare. Modificarea ce se impunea pentru înlăturarea defectului era banală, dar a determinat o întârziere de încă o lună, ceea ce a dus la apariția unor divergențe între cercetători și personalul militar. Tocmai când eram gata să pornim, Norden a anunțat că raza de acțiune a Sferei fusese sporită de zece ori, amplificând astfel de o mie de ori șansele distrugerii unei nave dușmane.

Ca atare, au reînceput modificările, dar toată lumea a fost de acord că întârzierea își avea rostul ei, urmând să fie neutralizată grație rezultatelor spectaculoase. Între timp, însă, inamicii, încurajați de încetarea ofensivei noastre, făcuseră o incursiune neașteptată. Lipsite de proiectilele care nu se mai fabricau, navele noastre fuseseră silit să se retragă. În felul acesta, am pierdut sistemele Kurane și Florarus, precum și fortăreața planetară Rhamsardson.

A fost o lovitură neplăcută, totuși nu foarte serioasă, fiindcă sistemele capturate de dușmani fuseseră ostile și dificil de administrat. Nu aveam absolut nici o îndoială că ne puteam recâștiga poziția în curând, imediat ce noua armă devenea operațională.

Speranțele ni s-au împlinit doar parțial. Când am reluat ofensiva, am fost nevoiți s-o facem cu mai puține Sfere decât plănuiserăm, acest lucru reprezentând un motiv al succesului nostru limitat. Celălalt motiv a fost însă mai serios.

În vreme ce noi căutam să echipăm cât mai multe nave cu arma irezistibilă, inamicul construisese fără încetare. Navele sale erau de tip vechi, dotate cu armament clasic... dar le depășeau ca număr pe ale noastre. Când am intrat în luptă, am constatat că adesea ni se opunea un număr dublu de forțe, comparativ cu cel estimat, ceea ce determina confuzii de selectare a

șintelor de către dispozitivele automate, provocând rateuri superioare celor anticipate. Pierderile inamicului erau și ele considerabile, întrucât atunci când o Sferă își atingea obiectivul distrugerea era absolut sigură, totuși balanța nu se înclina în favoarea noastră în măsura sperată.

În plus, în timp ce principalele flote erau angajate în bătălie, inamicul a lansat o acțiune îndrăznească asupra unor sisteme superficial apărate, Eriston, Duranus, Carmaridos și Pharanidon, ocupându-le din nou. În felul acesta, ne confruntam cu o amenințare situată la numai cincizeci de ani-lumină de planetele noastre natale.

La următoarea întrunire a comandanților, s-a declanșat o cascadă de acuzații. Majoritatea îl implicau pe Norden — contraamiralul Taxaris, care susținea că, mulțumită irezistibilei noastre arme, dețineam o poziție strategică mult mai proastă decât cea inițială, a fost cel ce a condus corul nemulțumiților. Ar fi trebuit, reproșase el, să fi continuat construirea navelor convenționale, împiedicând astfel pierderea superiorității numerice.

Norden a fost la fel de furios și i-a denumit pe comandanți cârpaci nerecunoscători. L-am simțit totuși îngrijorat — așa cum eram cu toții — din cauza întorsăturii neașteptate a evenimentelor. El a lăsat să se înțeleagă că ar putea exista o modalitate mai rapidă de remediere a situației. Știm acum că Cercetarea lucra de mulți ani la Analizorul Militar, însă în acel moment respectiva invenție ne-a apărut ca o revelație și probabil că ne-a amestecat cu prea multă ușurință. Argumentele lui Norden au fost, de asemenea, seducător de convingătoare. Ce conta, a spus el, dacă inamicul avea de două ori mai multe nave... dacă noi ne puteam dubla, ba chiar tripla, eficiența? Pe durata a zeci de ani, factorul limitativ al războaielor fusese de natură biologică, nu mecanică; devenise tot mai dificil ca o singură minte, sau grup de minți, să facă față complexităților rapid schimbătoare ale bătăliilor din spațiul tridimensional. Matematicienii lui Norden analizaseră toate disputele clasice din trecut și demonstraseră că, până și în cazul victoriilor, operaserăm în mod frecvent cu mai puțin de jumătate din eficiența teoretică a formațiunilor de luptă.

Analizorul de război urma să modifice complet situația, înlocuind statul major cu calculatoarele electronice. Ideea nu

reprezenta o noutate în plan teoretic, dar până atunci nu fusese decât o utopie. Multora dintre noi le-a venit greu să creadă că depășise stadiul de vis; cu toate acestea, după ce am simulat câteva confruntări foarte complexe, am fost convinși de realitatea lui.

S-a decis echiparea celor patru flote principale cu câte un Analizor, plasat la bordul navei-amiral. Din clipa aceea, au început necazurile... deși aveam s-o aflăm mult mai târziu.

Un Analizor conținea aproape un milion de cipuri, fiind nevoie de o echipă de cinci sute de tehnicieni pentru operare și întreținere. Era aproape imposibil de îmbarcat atâta personal suplimentar pe o navă militară; de aceea, navele-amiral au trebuit să fie însoțite de pacheboturi modificate, destinate tehnicienilor din schimburile inactive. De asemenea, instalarea în sine a constituit un proces lung și obositor, care, prin eforturi supraomenești, s-a încheiat în șase luni.

Apoi, spre surpriza noastră, ne-am confruntat cu altă criză. Pentru operarea Analizoarelor fuseseră selectați aproape cinci mii de specialiști, trimiși să urmeze un curs intensiv la Centrul de Instruire Tehnică. După șapte luni, zece la sută dintre ei suferiseră depresii nervoase și doar patruzeci la sută absolviseră cursul.

Din nou, incriminările au pornit să curgă în toate direcțiile. Bineînțeles, Norden a declarat că Cercetarea Militară nu putea fi acuzată, atrăgându-și astfel dușmănia Personalului și Instruirii. În cele din urmă, s-a decis că unica soluție viabilă o reprezenta utilizarea a două din cele patru Analizoare, urmând ca după instruirea altor tehnicieni să intre în luptă și celelalte. Nu prea aveam timp de pierdut, pentru că inamicul își continua ofensiva și moralul îi crescuse.

Prima flotă dotată cu Analizor a primit misiunea de recucerire a sistemului Eriston. Printr-un hazard specific războiului, pachebotul cu tehnicieni s-a lovit de o mină spațială. O navă de război ar fi putut supraviețui exploziei, însă pachebotul a fost complet distrus, cu tot personalul de la bord. Drept urmare, operațiunea s-a contramandat.

Cealaltă expediție a raportat ceva mai mult succes... cel puțin la început. Nu exista nici o îndoială că Analizorul era capabil de isprăvile afirmate de proiectanții lui; în consecință, inamicii au suferit-o înfrângere grea în prima bătălie și s-au

retras, abandonând sistemele Saphron, Leucon și Hexarenax. Probabil însă că serviciul lor de informații remarcase modificarea tacticii noastre, ca și inexplicabila prezență a unui pachebot în mijlocul flotei. Probabil observaseră că și prima flotă fusese însoțită de o navă similară... și că se retrăsese după distrugerea acesteia.

În următoarea bătălie, inamicul s-a folosit de superioritatea lui numerică pentru a lansa o contraofensivă copleșitoare asupra navei-amiral și a pachebotului lipsit de mijloace defensive. Dușmanii s-au aruncat în luptă orbește, fără să se sinchisească de pierderile pe care la sufereau — evident, ambele nave erau puternic protejate — și atacul lor a fost încununat de succes. Rezultatul a consemnat decapitarea flotei noastre întrucât revenirea la vechile metode operaționale s-a dovedit imposibilă. Ne-am retras din fața asalturilor susținute, și astfel am pierdut sistemele recâștigate, alături de Lorymia, Ismarnus, Beronis, Alpharidon și Sideneus.

În această fază, contraamiralul Taxaris și-a exprimat nemulțumirea față de Norden sinucigându-se, iar eu am preluat comanda supremă.

Acum, situația era atât gravă, cât și iritantă. Cu un conservatorism încăpățânat și dovedind o totală lipsă de imaginație, inamicul continua să avanseze cu navele sale vechi și ineficiente, dar foarte numeroase. Era exasperant să-ți dai seama că dacă ne-am fi mulțumit să construim nave, fără să cercetăm arme noi, am fi deținut o poziție mult mai avantajoasă. S-au desfășurat o serie de întruniri tumultuoase, în care Norden le-a luat apărarea cercetătorilor, iar ceilalți au dat toată vina pe aceștia. Dificultatea provenea din faptul că profesorul nu se lăudase câtuși de puțin cu capacitățile armelor sale; exista câte o scuză perfectă pentru fiecare dezastru. Cea mai mare nenorocire o reprezenta faptul că nu mai puteam reveni în punctul de plecare — căutarea armei totale trebuia să continue. La început, reprezentase un lux ce ar fi scurtat războiul; acum, însă, devenise o necesitate... dacă voiam să învingem.

Noi ne apăram, dar și Norden ajunsese în corzi. Era mai hotărât ca oricând să restabilească prestigiul lui și al Cercetării Militare. Numai că noi fuseserăm dezamăgiți în două rânduri și nu intenționam să repetăm greșelile. Fără îndoială, cei

douăzeci de mii de cercetători ai lui Norden urmau să producă multe arme, dar nimic nu ne mai putea impresiona.

Ne-am înșelat, însă! Arma finală era ceva atât de fantastic încât chiar și acum îmi vine greu să cred că a existat vreodată. Numele ei nevinovat, evaziv- Câmpul Exponențial — nu lăsa să se ghicească nimic din potențialul ei real. Câțiva matematicieni ai lui Norden o descoperiseră în decursul unor cercetări pur teoretice în domeniul proprietăților spațiului și, spre surpriza generală, rezultatele lor se dovediseră realizabile în plan fizic.

Modul de funcționare al Câmpului pare greu de explicat unor necunoscători. Conform descrierii tehnice, "se produce o stare exponențială a spațiului, astfel încât o distanță finită din spațiul normal, liniar, poate deveni infinită în pseudospațiu". Norden ne-a oferit o analogie pe care unii dintre noi am găsit-o utilă. Fenomenul era similar cu deplasarea infinită a centrului unui disc plat din cauciuc -care reprezenta o regiune a spațiului normal. Circumferința discului rămânea nemodificată, însă "diametrul" lui devenea infinit. Cam așa acționa un generator de Câmp asupra spațiului din jurul său.

Să presupunem, de exemplu, că o navă având la bordul ei un astfel de generator era înconjurată de inamici. Dacă aceasta activa Câmpul, **toate** navele inamice ar fi crezut că fuseseră brusc aruncate în neant. În realitate, circumferința cercului pe care se aflaseră ele ar fi rămas constantă; doar drumul până în centru ar fi devenit infinit, fiindcă, pe măsură ce se deplasau, distanțele creșteau, odată cu modificarea "scării" spațiale.

Era o situație de coșmar, dar una extrem de utilă. Nimic nu putea să atingă o navă purtătoare de Câmp; chiar dacă se găsea în mijlocul unei flote dușmane, rămânea la fel de inaccesibilă ca și cum s-ar fi aflat în celălalt capăt al Universului. Bineînțeles, nu se putea angaja în luptă fără să dezactiveze Câmpul, totuși deținea suficiente avantaje, nu numai în plan defensiv, ci și în cel ofensiv. O navă dotată cu Câmp se putea apropia de o flotă dușmană fără să fie depistată, materializându-se pe neașteptate în centrul ei.

De data aceasta, noua armă părea lipsită de puncte nevralgice. Nu mai trebuie să spun că am examinat-o pe toate fețele înainte de a ne angaja în implementarea ei. Din fericire, echipamentul era relativ simplu și nu necesita personal de operare numeros. După destule dezbateri, am hotărât s-o

lansăm în producție, pentru că ne dăduserăm seama că nu mai aveam mult timp la dispoziție, iar războiul luase o turnură nedorită. Pierduserăm aproape în totalitate sistemele cucerite inițial și forțele inamice făcuseră deja câteva incursiuni în propriul nostru sistem stelar.

Am izbutit să ținem dușmanul în șah, în vreme ce Flota a fost reechipată și s-au stabilit noile tactici de luptă. Pentru folosirea operațională a Câmpului, era necesară localizarea unei formațiuni inamice, stabilirea traiectoriei de interceptare și apoi activarea generatorului pentru perioada de timp calculată. La dezactivarea Câmpului — dacă nu fuseseră greșite calculele — apăreai în mijlocul inamicului și puteai produce suficiente pagube profitând de confuzia rezultată, iar în final te retrăgeai în mod similar.

Primele teste s-au dovedit satisfăcătoare și echipamentul părea fiabil. S-au executat numeroase simulări de atacuri și echipajele s-au obișnuit cu noua tehnică. Am însoțit una dintre misiunile test și îmi amintesc cu exactitate impresiile pe care le-am avut după activarea Câmpului. Navele din jur au părut că se micșorează, ca și cum s-ar fi aflat pe suprafața unui balon ce se dilata; după o clipă, au pierit complet. Au dispărut și stelele, totuși am observat că galaxia continua să fie vizibilă sub forma unei dungi de lumină în jurul navei. Raza virtuală a pseudospațiului nostru nu era de fapt infinită, ci măsura câteva sute de mii de ani-lumină — ca atare, distanța până la stelele cele mai îndepărtate ale sistemului nostru nu se mărise prea mult, deși cele mai apropiate dispăruseră, desigur.

Totuși, manevrele de antrenament au trebuit să fie anulate înainte de a se termina, datorită unei avalanșe de defecțiuni tehnice minore, manifestate mai cu seamă la sistemele de comunicații. Deși lipsite de importanță, acestea erau suficient de agasante pentru a decide revenirea la bază.

În acel moment, inamicul a lansat ceea ce evident se dorea a fi atacul său decisiv împotriva fortăreței Itan, de la granița sistemului nostru solar. Flota a fost silită să intre în luptă înainte de efectuarea reparațiilor.

Inamicul trebuie să fi crezut că descoperiserăm secretul invizibilității, așa cum se și întâmplase dintr-un anumit punct de vedere. Navele noastre s-au ivit pe neașteptate, producând

distrugeri însemnate... o vreme. După aceea, s-a petrecut ceva surprinzător și inexplicabil.

Când au început necazurile, eu comandam nava-amiral **Hircania**. Acționaserăm ca unități independente, fiecare având un obiectiv prestabilit. Detectoarele noastre au observat o formațiune dușmană aflată la distanță medie și ofițerii de navigație i-au determinat cu precizie poziția. Am operat modificarea de traiectorie și am conectat generatorul.

Câmpul Exponențial a fost activat în clipa când ar fi trebuit să trecem prin centrul formațiunii inamice. Spre consternarea noastră, am ieșit în spațiul normal, la o distanță de multe sute de kilometri... iar când am găsit inamicul, el ne reperase deja. Ne-am retras și am încercat din nou. Și de data aceea am nimerit departe de dușman, fiind din nou detectați.

Era limpede că se întâmplase ceva. Am încălcat regula ce interzice comunicațiile în timpul bătăliei și am încercat să contactăm alte nave din Flotă, pentru a vedea dacă avuseseră necazuri similare. N-am izbutit, însă; eșecul nostru depășea orice putere de înțelegere, fiindcă aparatura de comunicații părea să funcționeze perfect. Puteam doar presupune, deși era incredibil, că restul Flotei fusese nimic.

Nu doresc să descriu revenirea la bază a unităților risipite ale Flotei... Pierderile noastre fuseseră neglijabile, însă echipajele erau complet demoralizate. Aproape toate pierduseră legăturile cu celelalte și constataseră că aparatura de reglare a tirului provoca erori inexplicabile. În mod evident, Câmpul Exponențial constituia cauza tuturor problemelor, în ciuda faptului că acestea se manifestaseră doar după dezactivarea lui.

Explicația a sosit prea târziu ca să ne mai fie de folos, iar demiterea finală a lui Norden a reprezentat o consolare prea mărunță pentru pierderea războiului. După cum am explicat, generatoarele de Câmp produceau deformarea rapidă a spațiului, distanțele părând tot mai mari pe măsura apropierii de centrul pseudospațiului artificial. La dezactivarea Câmpului, condițiile reveneau la normal.

Dar nu în mod perfect. Niciodată nu era posibilă o refacere exactă a stării inițiale. Activarea și dezactivarea Câmpului echivalau cu o alungire și o contracție a navei purtătoare de generator, însă exista și un efect de histerezis, iar starea

inițială nu putea fi perfect reprodusă, datorită miilor de modificări electrice și de deplasări ale materiei de la bordul navei pe durata cât Câmpul fusese activ. Asimetriile și distorsiunile respective se cumulau și, deși rareori atingeau o fracțiune dintr-un procent, nici nu era nevoie de mai mult. Echipamentele de mare precizie pentru reglarea tirului și circuitele din aparatura de comunicații se dereglau complet. O navă izolată nu putea detecta niciodată modificările; doar atunci când își compara echipamentul cu cel al altei nave ori încerca să comunice cu aceasta, își putea da seama ce se întâmplase.

Este imposibil să vă descriu haosul rezultat. Nici o componentă a unei nave nu mai prezenta garanția funcționării pe altă navă. Nici chiar șuruburile și piulițele nu mai erau interșanjabile, iar piesele de schimb deveneau inutile. Cu timpul, s-ar fi putut să depășim și aceste dificultăți, dar navele inamice atacau deja cu miile, folosind arme care lăsaus impresia că sunt cu câteva secole în urmă față de cele inventate de noi. Măreața noastră Flotă, schilodită de propria-i știință, s-a luptat din rășputeri până a fost copleșită și silită să se predea. Navele dotate cu Câmpuri continuau să fie invulnerabile, dar deveniseră aproape inutile ca forțe combatante. De fiecare dată când cuplau generatoarele pentru a scăpa de atacurile inamice, distorsiunile permanente ale aparaturii lor se amplificau. Într-o lună, totul a luat sfârșit.

Aceasta este istoria adevărată a înfrângerii noastre, pe care pun la dispoziția Tribunalului. După cum am spus, dau prezente declarație pentru a neutraliza calomniile ce au circulat pe seama oamenilor care au luptat sub comanda mea și pentru a-i demasca pe adevărații responsabili ai dezastrului nostru.

Iată acum și cererea mea — ținând cont de cele povestite, cred că Tribunalul își va da seama că nu reprezintă o simplă toană și, ca atare, sper că mi-o va satisface.

Desigur, Tribunalul este conștient că supravegherea permanentă la care suntem supuși zi și noapte, precum și condițiile de trai ne provoacă destulă suferință. Cu toate acestea, nu mă plâng de ele; nu mă plâng nici de faptul că numărul insuficient de celule a atras după sine întemnițarea noastră câte doi laolaltă.

Nu voi putea fi însă tras la răspundere pentru acțiunile mele viitoare, dacă voi mai fi silit să împart aceeași celulă cu profesorul Norden, fostul șef al Cercetării Militare din cadrul forțelor mele armate.
